

Udspil fra IT-Branchen

Digital genstart af danske virksomheder

❖ **12** konkrete forslag til genopretning af Danmark

Covid-19-nedlukningen har sat turbo på den digitale omstilling og tydeligt vist, at digitale virksomheder klarer sig bedst gennem krisen.

Men samtidig har krisen også understreget, at rigtig mange danske virksomheder halter bagud med digitale løsninger. Særlig udfordret er de små og mellemstore virksomheder, hvor kun 48 pct. har en høj eller meget høj digitaliseringsgrad. Manglen på digitale løsninger går ikke kun ud over virksomhedernes produktivitet og vækst, men det spiller også en afgørende rolle for deres overlevelse i krisetider som Covid-19.

IT-Branchen repræsenterer mere end 700 medlemmer og branchen beskæftiger 95.000 ansatte i både store og mindre virksomheder. Branchen er drivkraft for en bæredygtig digital udvikling på tværs af sektorer til gavn for hele samfundet.

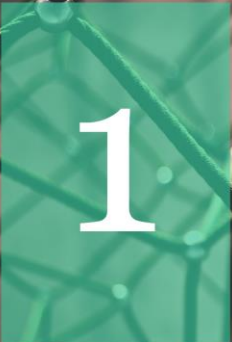
Regeringen og tidligere regeringer har iværksat flere tiltag til at styrke erhvervslivets digitalisering. Danmark står derfor på et solidt fundament, som regeringen med nogle målrettede tiltag kan styrke yderligere og dermed sikre, at danske virksomheder kommer bedst muligt igennem Covid-19-krisen i forhold til at fastholde vækst og beskæftigelse på både kort og langt sigt.

Et målrettet boost af digitaliseringen er en afgørende nøgle til genopretning af vækst og konkurrencedygtighed i dansk erhvervsliv. På baggrund af en dialog med medlemsvirksomhederne har IT-Branchen udarbejdet et katalog med 12 konkrete forslag til en digital genopretning af danske virksomheder under følgende overskrifter:

-
- **Spor 1 – Eksperimentér:** Nye løsninger til en ny virkelighed
 - **Spor 2 – Invester:** Kapital- og teknologiindsprøjtning i iværksættere og SMV'ere
 - **Spor 3 – Accelerer:** Sæt turbo på Danmarks digitale omstilling

Formålet med alle forslagene er at styrke og skabe grundlag for primært de små og mellemstore virksomheders brug af digitale løsninger til at fremtidssikre og vokse deres forretning. Størstedelen af forslagene kan med fordel indarbejdes som del af arbejdet med en ny og opdateret strategi for Digital Vækst.

Spor 1 – Eksperimentér: Nye løsninger til en ny virkelighed

1

Sæt data fri med en national datastrategi

Data er afgørende for at udnytte nye teknologier som kunstig intelligens og skabe innovative

digitale løsninger til at forbedre vores liv. Både privat og arbejdsmæssigt. I Danmark har vi en lang tradition for offentlig dataindsamling og har opbygget verdensførende registre inden for bl.a. sundhedsdata med data af høj kvalitet. På trods af at der indsamles store mængder data hver dag i både statslig, regionalt og kommunalt regi har Danmark ikke en opdateret og tidssvarende datastrategi. Vi går derfor glip af nogle oplagte muligheder for at skabe mere velfærd, effektivitet, vækst og nye jobs.

En samlet datastrategi vil gøre det muligt fra politisk hold at udstikke, hvilke målsætninger der kan understøttes af en datadreven innovationstilgang, så vi bedre og mere effektivt kan udvikle Danmarks vækst og velfærd. Tilsvarende vil en samlet strategi også kunne sikre en mere ensartet tilgang til dataindsamling og datadeling for alle offentlige instanser. Derudover er der et stort behov for at analysere hvilke offentlige data, herunder anonymiserede data, der sikkert kan frigives til borgere og danske virksomheder til udvikling af nye forretningsprodukter og services, som det fx er sket med frikøbet af DMI's vejrdato.

-
- ❖ **Vi foreslår**, at der udarbejdes en samlet datastrategi for Danmark på tværs af offentlige myndigheder, der sætter Danmark i front med høje digitale ambitioner og skaber rum for innovation. I dette arbejde bør indgå en kortlægning af, hvilke offentlige data der sikkert kan frigives til borgere og danske virksomheder, samt fastlægge en tidsplan for frigivelse. Som del af datastrategien bør der lægges op til at øremærke en pulje til at styrke SMV'ernes arbejde med indsamling, bearbejdning og brug af data i forbindelse med nye teknologier, som fx AI.

Styrk innovation med digitale missioner

Kampen for overlevelse under Covid-19-krisen har sat mange danske virksomheder under et dagligt pres, og ressourcer til nytænkning og innovation bliver mere knappe. Det kan vise sig kritisk på den længere bane, og der er derfor brug for at booste virksomhedernes innovative mindset og konkurrenceevne for at fremtidssikre virksomhederne.

En oplagt mulighed for at booste dansk innovation og samtidig underbygge danske styrkepositioner, er ved at koble innovation med verdens store samfundsudfordringer. For hvis Danmark skal bidrage med løsninger til mange af de samfundsudfordringer, vi står overfor, herunder klimaudfordringen, er der et stort behov for at vi eksperimenterer mere systematisk og skaber rum for at adaptere nye løsninger på tværs af

sektorer og aktører. Derudover er der også brug for at udnytte mulighederne og agiliteten ved digital innovation frem for den mere traditionelle analoge tilgang til innovation.

Flere lande, herunder Nederlandene, samt EU arbejder i stigende grad med Mission Oriented Innovation (MOI), som i stedet for at fokusere på industrirelaterede udfordringer, er optaget af at løse problemspecifikke samfundsudfordringer. Udfaldsrummet for MOI kan både være helt åbent, men kan også anvendes til mere målrettede indsatser på fx det grønne og digitale område.

-
- ❖ **Vi foreslår**, at regeringen udbyder en række *Open Digital Innovation Calls* inden for nogle høj impact områder, hvor regeringen vurderer at der er systemisk modenhed og hvor der efterspørges digitale løsningsforslag. Aktører på tværs af fagfelter opfordres til at gå sammen om at skabe nye banebrydende løsninger. Der skal afsættes midler til at igangsætte pilotprojekter med de bedste digitale løsningsforslag.

Boost eksporten med data

Den seneste eksportstatistik fra Udenrigsministeriet viser, at mere end halvdelen af den danske eksportvækst kommer fra SMV'ere. Med Covid-19-krisen er der skabt stor usikkerhed på eksportmarkederne, og regeringen har derfor

både lanceret en eksportpakke med ekstraordinære eksporttiltag samt nedsat otte genstartsteams med særligt fokus på dansk eksport.

For mange SMV'ere er det en stor udfordring at afsøge de bedst egnede nye eksportmarkeder og sikre markedsadgang uden at skulle investere større summer på rådgivning i startfasen. Udenrigsministeriet ligger inde med nyttigt markedsdata og data om danske virksomheders tilstedeværelse på de forskellige eksportmarkeder, som potentielle eksportvirksomheder vil kunne have god gavn af, og som vil kunne bidrage til at styrke den danske eksport. Det vil derfor være oplagt, at ét af de første steder, hvor der kan frigives data er i forhold til eksportdata.

- ❖ **Vi foreslår**, at SMV'ere tilbydes fri adgang til markedsdata og data om danske virksomheders tilstedeværelse på udenlandske markeder, som et initiativ under genstartsteamet for SMV'ere. Eksportdata skal danne grundlag for, at flere SMV'ere går ind på nye markeder og konkurrerer globalt samt at der skabes synergier og udveksles erfaringer mellem virksomheder på tværs af sektorer. Data skal stilles frit tilgængeligt for SMV'ere uden krav om modkøb.

Spor 2 – Invester: Kapital- og teknologiindsprøjtning

DigiBooster

Hvor SMV:Digital tilbyder en hurtig mulighed for at afsøge og tage de første skridt i en mere digital retning udestår der et behov for en mere langsigtet indsats til særligt perspektivrige digitale iværksættere og startups. En indsats, der ikke kun skal styrke og skabe volumen i det danske økosystem blandt tech-iværksættere, men også bidrage til at fastholde flere af tech-virksomhederne i Danmark.

Med inspiration fra Innovationsfondsprogrammet, InnoBoster, kan der etableres et søsterprogram, DigiBooster. Fokus vil stadig være på innovationsprojekter, men med et rent digitalt udspring. I dag yder InnoBooster tilskud til innovationsprojekter i virksomheder på under 3 år til at udvikle og markedsmodne et nyt produkt, en ny service eller forbedre en proces, der øger virksomhedens konkurrenceevne og skaber vækst. Der ydes tilskud på mellem 50.000 kr. og 5 mio. kr.

-
- ❖ **Vi foreslår**, at der under Innovationsfonden etableres et nyt program, DigiBooster, der skal investere i digitale projekter i fremadstormende digitale startups med en høj grad af risikovillighed. Tildelingskravene og organisering kan med fordel kopieres fra InnoBooster med få tilpasninger.

5

Kapitalindsprøjtning i digitale iværksættere og tech- virksomheder

Modellen bag det offentlige-private samarbejde om Dansk Vækstkapital, hvor der stilles risikovillig kapital til rådighed til iværksættere og SMV'ere har vist sig succesfuld. Modellen tjener både et samfundsmæssigt formål om at sikre afkast til bl.a. pensionskasser og private investorer samtidig med at der skabes bæredygtig vækst og udvikling i hele Danmark.

Dansk Vækstkapital I og II har investeret i over 100 virksomheder, og det anslås at

fondene har skabt over 3.000 nye arbejdspladser og 14 mia. kr. i omsætningsvækst. Senest har erhvervsministeren i februar 2020 givet grønt lys til en tredje fond, hvilket er meget positivt for danske tech-virksomheder og er med til at accelerere Danmarks digitale potentiale. Men med Covid-19-krisen kan det vise sig vanskeligt at rejse 100 pct. privat finansiering til den nye fond.

-
- ❖ **Vi foreslår**, at staten understøtter Dansk Vækstkapital III med en garantiordning på tilsvarende vilkår som ved de to første fonde, så adgangen til risikovillig kapital til iværksættere og SMV'ere ikke forværres pga. Covid-19. Helt generelt opfordres regeringen til at arbejde for, at danske pensionsmidler i endnu højere grad investeres i fonde, der tilbyder risikovillig kapital til iværksættere og SMV'ere.

Forhøjet investeringsvindue for SMV'ernes teknologiinvesteringer

SMV'ere bruger væsentlig færre penge på it end de større danske virksomheder. Der ligger derfor et stort potentiale i at få flere SMV'er til at investere mere i it og teknologi for at opnå fordelene ved øget digitalisering.

I dag afskrives it-hardware efter samme regler som maskiner, køretøjer og inventar uden skelen til, at it-hardware hurtigere mister sin værdi. Det betyder, at afskrivningsperioden ofte overstiger selve it-udstyrets levetid. Der fremstår derfor et behov for at justere og forbedre vilkårene for afskrivning af særligt SMV'ernes it-investeringer med henblik på at styrke deres konkurrence- og innovationsevne på tværs af brancher.

- ❖ **Vi foreslår**, at afskrivningsreglerne for hardware og software opdateres så de i højere grad afspejler den faktiske levetid. Samt at der i en periode, for at kickstarte SMV'ernes investeringer i digital omstilling, etableres et investeringsvindue med forhøjet afskrivningsgrundlag på 115 pct. for SMV'ernes teknologiinvesteringer f.eks indtil udgangen af 2021. Investeringsvinduet giver i denne periode danske SMV'ere en rabat, når de investerer i ny driftsteknologi, software, apparatur og maskiner mv. Indførslen af et investeringsvindue forventes at øge og fremrykke virksomhedernes it- og teknologiinvesteringer og øge beskæftigelsen.

Boost den digitale omstilling med indtægterne fra 5G frekvenser

Virksomhedernes udnyttelse af mobilteknologi 5G skal være med til at bringe Danmark helt i front. Udrulningen af 5G mobilnetterne giver både mulighed for at håndtere den øgede datatrafik, men også at kunne implementere nye løsninger som fx førerløse biler og automatiseret produktion, hvor pålidelighed og præcision er helt afgørende. I forbindelse med udrulningen af 5G nettet investerer tele-branchen massivt i opbygningen af netterne ligesom selskaberne skal betale for frekvenstilladelserne, penge der tilfalder staten.

-
- ❖ **Vi foreslår**, at der afsættes en pulje, f.eks. i form af en udvidelse af forskningsreserven til at undersøge og teste mulighederne for at booste innovation og vækst i erhvervslivet med 5G.

Spor 3 – Accelerer: Sæt turbo på Danmarks digitale omstilling

Styrk SMV:Digital

SMV:Digital har udviklet sig til en stor succes med meget høje søgningsrater. Ved sidste ansøgningsrunde i april 2020 blev puljen på 30 mio.kr. tømt på under fire timer, hvilket vidner om, at Covid-19-krisen i endnu højere grad har forstærket interessen fra SMV'erne for at kunne sælge og operere digitalt. SMV:Digital er en meget konkret og håndgribelig måde at hjælpe endnu flere virksomheder i gang med en digital omstilling samtidig med, at SMV'erne også får øjnene op for de mere avancerede digitale muligheder, som de efterfølgende kan have gavn af.

Ønsket om flere midler til en digital teknologiomstilling i SMV'erne støttes af en bred kreds af aktører, herunder Dansk Metal, SMVDanmark, DI, Dansk Erhverv m.fl.

-
- ❖ **Vi foreslår**, at der afsættes midler til en ekstraordinær puljeuddeling i hhv. 2021 og i 2022 til SMV:Digital udover de allerede planlagte. Uddelingsniveau svarende til tidligere uddelte puljer.

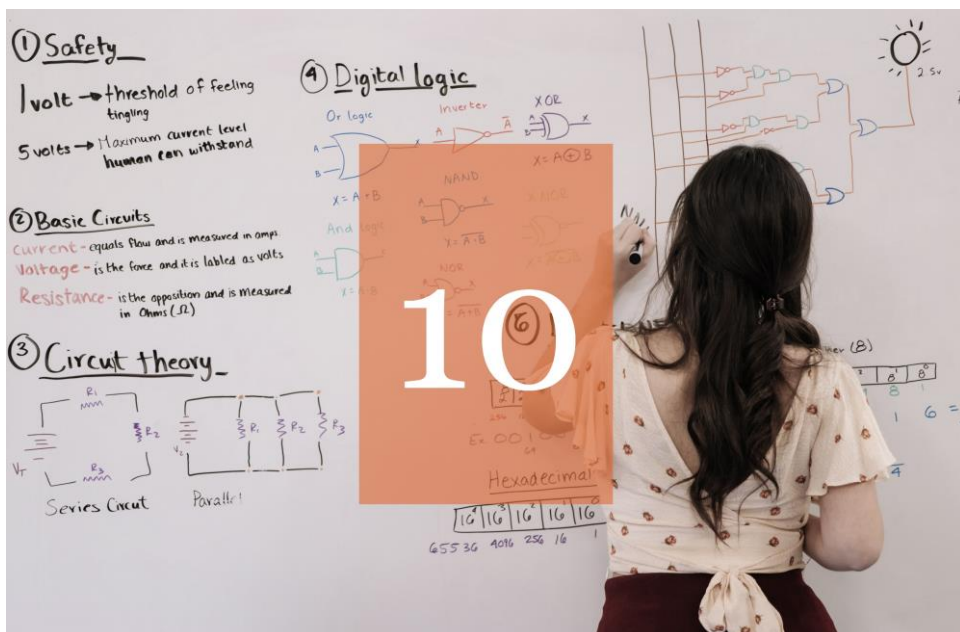
Analyse af fremtidens arbejdsplads

Udbruddet af Covid-19 og nedlukningen af Danmark ændrede radikalt den måde, de fleste af os var vant til at arbejde på, og for mange blev virtuelle møder og hjemmearbejde pludselig normen. De fleste steder fik arbejdsgange og forretningsmodeller en digital indsprøjtning og forandringer, som før ville have taget måneder eller år, blev gennemført på få dage. Der er god grund til at holde fast i de nye digitale rutiner i genåbningen af Danmark og styrke muligheder for hjemmearbejde. For der er mange gevinster at hente ved at arbejde hjemme for både medarbejderne, virksomhederne og samfundet. Både når det gælder klima- og transportregnskabet og et fleksibelt arbejdsliv, men også særligt på de arbejdspladser hvor hjemmearbejde skaber en høj effektivitet.

-
- ❖ **Vi foreslår**, at der gennemføres en analyse om fremtidens arbejdsplads, inkl. erfaringer og læring om hjemmearbejde og forskellige arbejdsformer med henblik på at styrke et fleksibelt arbejdsmarked for virksomheder og offentlige myndigheder m.fl. I analysen bør der indgå en gennemgang af de juridiske rammer for hjemmearbejdspladser, herunder evt. forslag til justeringer.

Digitalt Learning Lab

Mange virksomheder ved ikke, hvad der kræver at gå i gang med en digital omstilling af deres virksomhed. Hvad skal man investere i af teknologier? Hvor skal man begynde?

På trods af talrige beskrivelser og cases i diverse fora, mangler der et samlet overblik og strukturering af eksempler på succesfuld digital omstilling, der er opdelt på sektorer, virksomhedsstørrelse og teknologimodenhedsniveau. Med andre ord et sted, hvor SMV'ere nemt og overskueligt kan spejle sig i allerede afprøvede digitale koncepter og fremgangsmetoder.

- ❖ **Vi foreslår**, at der etableres et nationalt digitalt learning lab med cases, eksempler, værktøjer og webinarer inddelt efter sektorer, virksomhedsstørrelse og teknologiparathed. Initiativet kan placeres i regi af Erhvervshusene og indgå i arbejdet med de kommende European Digital Innovation Hubs. Cases kan bl.a. generes fra SMV:Digital programmet samt via bidrag fra øvrige offentlige og private aktører.

Digitalt kompetenceløft i ledelse og bestyrelse

At træffe de rigtige beslutninger om omstilling til en ny og mere digital forretningsmodel, indkøb og implementering af nye digitale teknologier som fx kunstig intelligens kræver digital forståelse, som mange mindre virksomheder ikke nødvendigvis har. Særlig kritisk er det at få opbygget basale digitale kompetencer på ledelses- og bestyrelsesniveau, så det ikke er manglen på viden, der afholder SMV'erne fra at komme i gang med en digital omstilling. For virkeligheden er, at det for mange virksomheder er en stor omstilling at gå fra analoge til digitale arbejdsgange.

Der er derfor brug for at få efteruddannet ledere og bestyrelser, så de kan forholde sig til og forstå nye digitale teknologier og dermed træffe velovervejede beslutninger om hvilke digitale investeringer, der passer til netop deres virksomhed og virkelighed. Det er først, når virksomhederne får udnyttet de digitale teknologier til digitale workflows, at de høster gevinster i form af vækst.

11

-
- ❖ **Vi foreslår**, at der udbydes et basalt digitalt opkvalificeringsprogram målrettet SMV-ledere og bestyrelser, evt. som et online forløb. For at tilskynde flest mulige til at deltage tilbydes forløbet til en reduceret pris via fx Erhvervshusene. Det er afgørende, at programmet ikke konkurrerer med private udbydere, men udbydes i samarbejde med private aktører, hvis relevant.

Flere it-studiepladser

Manglen på de rette it-folk er en barriere for vækst i hele erhvervslivet. For at imødegå den mangel og sikre, at der er kræfter til at drive den nødvendige digitale genopretning, bør antallet af it-studiepladser udvides.

Som en konsekvens af Covid-19-krisen besluttede Folketingets partier i juni at oprette 5.000 ekstra studiepladser på de videregående uddannelser bl.a. inden for områder som teknologi og it, hvor der er stor efterspørgsel efter højtuddannet arbejdskraft på arbejdsmarkedet, og hvor der er flere kvalificerede ansøgere end der er studiepladser.

De ekstra studiepladser betyder bl.a., at IT-Universitetet øger optaget med 26 pct. flere studerende på deres it-uddannelser i 2020. Det er samtidig også lykkedes universitetet at tiltrække en markant højere andel af kvindelige studerende på it-uddannelserne.

Kombinationen af de unges stigende interesse for og diversitet på it-uddannelserne er resultatet af en mangeårig målrettet indsats fra flere aktører. Det er derfor også ekstra ærgerligt, når der afvises kvalificerede ansøgere af begge køn pga. mangel på it-studiepladser, hvilket stadig er tilfældet på trods af de ekstra studiepladser. Resultatet er, at Danmark både mister efterspurgte digitale kompetencer og en divers talentmasse.

-
- ❖ **Vi foreslår**, at udvidelsen og finansieringen af de ekstra studiepladser inden for it-området på de videregående uddannelser som minimum fastholdes efter 2020 – og løbende udvides med ekstra it-studiepladser i takt med den stadig stigende efterspørgsel efter it-kompetencer på arbejdsmarkedet.